

การจัดกิจกรรมการสอนกับความคิดสร้างสรรค์ และความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน

Teaching Activities Arrangment on Creative Thinking, and Readiness for The - Preschool

นัฐนันท์ หัสบำเรอ¹
Nattanund Hasbumrer

ABSTRACT

The objective of this research was to study difference and relationship of creative thinking and reading - writing readiness and teaching activities of the pre - school child in 12 schools government and private schools in Bangkok. This study is using simple random samplings of grade three pre - school pupils. Data were collected by questionnaires and test of creative thinking and readiness for the pre - school. The results showed that creative thinking in elaboration was significantly difference, while no difference occurred in readiness. Two activities were significantly difference between government schools and private schools. Seventeen activities were significantly correlated with creative thinking and seven activities were significantly correlated with readiness.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างและความสัมพันธ์ของการจัดกิจกรรมการสอนของครูกับความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนอนุบาลของรัฐและของเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากนักเรียนที่อยู่ในชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนอนุบาล 12 โรงโดยใช้แบบสอบถามกับแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์และความพร้อม ผลปรากฏว่าความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลและเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติในด้านความคิดละเอียดละออ ส่วนความพร้อมของเด็กไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กิจกรรมที่โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนจัดให้เด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 กิจกรรม กิจกรรมที่ครูจัดมีความสัมพันธ์กับคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของเด็กมี 17 กิจกรรม และมีความสัมพันธ์กับคะแนนความพร้อมมี 7 กิจกรรม

บทนำ

การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (2-6 ปี) ที่ยอมรับ

1 ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Home Economics, Kasetsart University

ด้านวิชาการแล้วว่าเป็นวัยที่วางพื้นฐานของการพัฒนาทุกด้านของบุคคล สภาพแวดล้อมของเด็กนี้ส่วนหนึ่งอยู่ในโรงเรียนเด็กต้องการการสร้างเสริมประสบการณ์ที่เพียงพอและเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528) ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวเด็กทุกคนและสามารถส่งเสริมให้พัฒนาได้ทั้งทางตรงทางอ้อม ในทางตรงคือ สอน ฝึกฝน อบรม และในทางอ้อมคือ การสร้างสภาพบรรยากาศและการจัดสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้

เด็กส่วนหนึ่งอาจไม่มีโอกาสพัฒนาความสามารถสร้างสรรค์ตนเองไปตลอดชีวิต ทั้งนี้เพราะขาดแรงกระตุ้นและการส่งเสริมที่ถูกต้อง ขาดภาวะเอื้ออำนวยอย่างเพียงพอที่จะช่วยให้เขามีโอกาสแสดงออกและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั่นเอง กิจกรรมที่เด็กสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ได้นั้นเป็นต้นว่ากิจกรรมด้านศิลปะ การประดิษฐ์ กิจกรรมทางภาษา การเล่านิทาน กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ เช่น การทดลองค้นคว้าผลิตสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาต่างๆ ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และกิจกรรมการเล่น การเล่นเกมในร่ม ซึ่งย่อมเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถในทางสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งต้องอาศัยเทคนิควิธีการสอน และการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา ครูมีบทบาทสำคัญในการเลือกกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตน (Gale อ้างโดยอารี 2528) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวเด็กแต่ละคน ด้านความรู้ความเข้าใจ หรือสติปัญญา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านกลไกและทำงานของสมองนั้น แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ (1) ความคิดคล่องตัว (Fluency) (2) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) (3) ความคิดริเริ่ม (Originality) (4) ความคิดละเอียดละออ (Elaboration) ซึ่งความคิดแต่ละด้านนี้ Guilford (1968) ได้ให้คำอธิบายว่าเป็นองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ความคิดคล่องตัวนั้นหมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน ความยืดหยุ่นหมายถึง ความคิดที่เกิดขึ้นทันทีหลายอย่างอย่างอิสระเพื่อเสริมให้ความคิดคล่องตัว มีความแปลกแตกต่างออกไป ความคิดริเริ่มหมายถึงลักษณะความคิดแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดาเป็นความ

คิดง่ายและริเริ่ม ความคิดละเอียดหมายถึงรายละเอียดของความคิดที่เป็นขั้นตอนสามารถอธิบายให้เป็นภาพพจน์ได้ (William, 1970)

ในเรื่องของความพร้อมนั้น มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษามากมายเชื่อว่า ความพร้อม (Readiness) มีผลทำให้การเรียนรู้สิ่งต่างๆ ของเด็กบังเกิดผลสำเร็จหรือไม่สำเร็จ (พรณี, 2522) ได้ โดยเฉพาะความพร้อมทางด้านการอ่านและเขียนได้ประสบผลสำเร็จ (ประไพพรรณ, 2528) ในการจัดการเรียนการสอนถือว่าความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญแต่เป็นการยากที่จะจัดเนื้อหาให้สนองความพร้อมของเด็กแต่ละคน ถ้าเด็กพร้อมแล้ว แต่ครูไม่ฉวยโอกาสที่จะสอนในช่วงที่สอนได้ ครูจะเลยต่อช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะสอน ก็จะทำให้เด็กไม่ได้รับผลประโยชน์เท่าที่ควร (พรณี, 2522)

ในการเตรียมเด็กให้มีความพร้อมในการอ่านและเขียนนั้นมิได้หมายถึงการบังคับให้เด็กนั่งอ่านและเขียนเพียงอย่างเดียว แต่ครูจะต้องเตรียมหาอุปกรณ์เพื่อให้เด็กหาความรู้เองให้สนองความต้องการของเด็กแต่ละคน การเล่นช่วยให้เด็กสนใจในการริเริ่มทำให้เด็กสังเกตและทำให้รับความรู้ในเวลาเดียวกัน เกมต่างๆ เกี่ยวกับการออกเสียงคำจะช่วยเสริมประสบการณ์ทางภาษาได้ กิจกรรมที่ทำให้เด็กสามารถจำสิ่งต่างๆ และเรียกชื่อได้อย่างถูกต้องสามารถจำแนกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ สามารถเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ได้ ในด้านคำศัพท์มีกิจกรรม คือ การเล่นเกม การซ่อนของแล้วให้ทายปัญหาโดยบอกประโยชน์ของสิ่งของและบอกชื่อ เล่นภาพตัดต่อ เกมจับฉลากบอกชื่อสิ่งของคำกริยา ฝึกให้รู้จักคำกริยา ดูรูปภาพแล้วบอก แสดงทำให้เพื่อนทาย ประโยค ให้เล่าเรื่องที่ตนชอบ เล่าเรื่องจากภาพ เล่านิทานจากหนังสือนิทาน ต่อประโยคที่ครูพูดให้สมบูรณ์ จำบทกลอนต่างๆ สังเกตสิ่งที่หายไป เล่นเกมอะไรเอ่ยที่หายไป ต่อเติมภาพที่มีบางส่วนขาดหายไป ดูรูปที่ผิดปกติ เป็นต้น (ทิพย์สุตา, 2523) กิจกรรมเหล่านี้จะสามารถนำมาฝึกหัดให้เด็กมีความพร้อมได้โดยไม่ยาก

ในการศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการสอนของครู

ความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมของเด็กในโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลและเอกชน ในกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบความแตกต่างและความสัมพันธ์นั้น ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมให้กับเด็กวัยนี้ และจะได้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการวางแผนและวางหลักสูตรการศึกษาระดับนี้ต่อไป โดยได้วางวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนของครูในด้านส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และกิจกรรมการเตรียมความพร้อม ทาง การอ่านและเขียนของโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาล และของเอกชนในกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความแตกต่างของการจัดกิจกรรมการสอนทางด้านความคิดสร้างสรรค์และความพร้อม ทาง การอ่านและเขียนของเด็กก่อนวัยเรียน ในโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลและของเอกชน
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การจัดกิจกรรมการสอนทางด้านความคิดสร้างสรรค์กับคะแนนความคิดสร้างสรรค์ และกิจกรรมการสอนทางความพร้อมกับคะแนนความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมทางด้านความพร้อมและความคิดสร้างสรรค์ที่ครูจัดให้กับเด็ก ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยใช้หลักเกณฑ์ตามทฤษฎีการจัดกิจกรรมการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน มีทั้งหมด 55 ข้อ ได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ในโรงเรียนอนุบาลที่มีกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามเป็นแบบ Rating Scale ครอบคลุมแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ในกิจกรรมแต่ละข้อ ซึ่งแบ่ง 3 ข้อคือ บ่อย, นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย นำแบบสอบถามที่ครูตอบมาให้คะแนนดังนี้ บ่อย = 2 คะแนน นานๆ ครั้ง = 1 คะแนน ไม่เคยทำเลย =

0 คะแนน รวมคะแนนกิจกรรมแต่ละข้อและหาค่าเฉลี่ยจัดเป็น 8 ระดับคือ

กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00
อยู่ในระดับมากที่สุด	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	4.00 - 4.49
อยู่ในระดับมาก	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	3.50 - 3.99
ปานกลางค่อนข้างมาก	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	3.00 - 3.49
ปานกลาง	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	2.50 - 2.99
ปานกลางค่อนข้างน้อย	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	2.00 - 2.49
น้อย	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	1.50 - 1.99
น้อยมาก	
กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49
น้อยที่สุด	

2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในการทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยใช้รูปภาพของ ทอแรนซ์ (Torrance Test of Creative) ซึ่ง รศ.ดร.อารี รังสินธุ์ แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นผู้แปลและนำมาใช้กับเด็กไทย แบบทดสอบนี้มี 3 ตอนด้วยกันคือ ตอนที่ 1 ความคิดริเริ่ม ตอนที่ 2 ความคิดคล่องแคล่ว ตอนที่ 3 ความคิดละเอียดลออ กิจกรรมที่ให้นั้นเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กวาดภาพตามสิ่งที่กำหนดให้ในเวลาที่กำหนดและนำมาให้คะแนน โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนที่หาความเที่ยงตรงแล้ว

ในการวิเคราะห์หาความแตกต่างของเด็กในโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชนจะใช้วิธีหาค่า T-test และหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมการสอนกับคะแนนความคิดสร้างสรรค์

3. แบบทดสอบความพร้อม ในการทดสอบความพร้อมของเด็ก ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบความพร้อมของเด็กระดับปฐมวัย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย เรื่องประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน แบบทดสอบนี้มีการ

หาความเที่ยงและตรงของแบบทดสอบแล้ว แบบทดสอบนี้เป็นรูปภาพมีทั้งหมด 20 หน้าให้เด็กทำแบบทดสอบโดยทำเครื่องหมาย X (กากบาท) บนรูปภาพที่ต้องการโดยผู้ทดสอบจะบอกโจทย์ที่ละข้อมีทั้งหมด 42 ข้ออีก 6 ข้อให้เด็กเขียนภาพและพยัญชนะตามตัวอย่าง การให้คะแนนจะให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน และนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพร้อมของเด็กในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาล โดยใช้ค่าสถิติ T-test และหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความพร้อมกับการเรียนการสอนอีกทีหนึ่ง

วิธีการ

การเก็บข้อมูล

1. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนอนุบาลใน 5 เขตของกรุงเทพมหานครให้ได้โรงเรียนเอกชน 9 โรงเรียน รัฐบาล 3 โรงเรียน
2. สุ่มเด็กในชั้นอนุบาล 3 ของแต่ละโรงเรียนตามอัตราส่วนของเด็กแต่ละโรงเรียนให้ทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์และแบบทดสอบความพร้อม และหาค่าเฉลี่ยของคะแนน ความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมของแต่ละโรงเรียน
3. ให้ครูประจำชั้นของเด็กในแต่ละห้อง ที่ทำการทดสอบตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ครูจัดให้เด็ก และหาค่าเฉลี่ยของกิจกรรมที่ครูจัดในแต่ละโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยนำแบบทดสอบทั้ง 2 ชนิดและแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและหาค่าเฉลี่ยของแต่ละโรงเรียน เป็นโรงเรียนเอกชน 9 โรงเรียน รัฐบาล 3 โรงเรียน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดกิจกรรมการสอนของครูในโรงเรียนอนุบาลของรัฐและเอกชน ความคิดสร้างสรรค์ และความพร้อมของโรงเรียนอนุบาลของรัฐและเอกชนโดยใช้ค่าเฉลี่ยของแต่ละโรงเรียน และหาความแตกต่างโดยใช้ค่า T-test ระดับนัยสำคัญที่ .05
3. หาความสัมพันธ์ของการจัดกิจกรรมการสอน

ของครูในโรงเรียนอนุบาลของรัฐและของเอกชนกับความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมของเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ (Correlations)

ผล

1. เมื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนในด้าน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และกิจกรรมเตรียมความพร้อมทางด้านการอ่านและเขียนของโรงเรียนอนุบาลของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่ากิจกรรมที่ครูจัดให้กับเด็กในระดับมากที่สุดมี 10 กิจกรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50 – 5.00 ในระดับมากมี 16 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.00 – 4.49 ในระดับปานกลางค่อนข้างมากมี 8 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.50 – 3.99 ในระดับปานกลางมี 7 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.00 – 3.49 ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย 1 กิจกรรม ค่าเฉลี่ย 2.75 ในระดับน้อยไม่มีเลย ในระดับน้อยมากมี 2 กิจกรรม ค่าเฉลี่ย 1.50 – 1.99 ระดับน้อยที่สุด 2 กิจกรรม ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ ความพร้อมและกิจกรรมที่ครูจัดให้ระหว่างโรงเรียนอนุบาลของรัฐและของเอกชน พบว่าเด็กในโรงเรียนรัฐบาลมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคิดละเอียดลออ ต่างกับโรงเรียนของเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เด็กในโรงเรียนรัฐบาลมีคะแนนความคิดละเอียดลออสูงกว่าโรงเรียนเอกชน คือ รัฐบาล 8.55 เอกชน 4.58

ส่วนคะแนนความพร้อม เด็กในโรงเรียนรัฐบาลมีความพร้อมไม่แตกต่างกับโรงเรียนเอกชนในทุกด้าน

กิจกรรมที่โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนจัดให้กับเด็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 2 กิจกรรม เป็นกิจกรรมทั่วไป กิจกรรมให้เด็กแสดงบทบาทสมมุติ เป็นกิจกรรมทางด้านศิลปะ คือ กิจกรรมร้อยวัสดุต่างๆ (Table 3) นอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน (Table 4) โรงเรียนรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยของการจัดกิจกรรมสูงกว่าโรงเรียนเอกชนทั้ง 2 กิจกรรม

การหาค่าสหสัมพันธ์ (Correlations) ระหว่างกิจกรรมที่ครูจัดกับความคิดสร้างสรรค์และความพร้อม

Table 1 Level of TEacher arranging activities for Children and mean of each activity.

Level	Activities	Mean
Highest	Play games	4.83
	Recite paem and Words	4.91
	Study Words meaning	5.00
	Study teacher command	4.66
	Drawing or painting	4.75
	Free Drawing and Painging	4.66
	Question to find reons	4.58
	Question to find fact	4.58
	Do excercies ก - ฮ	4.58
High	Telling stories	4.33
	Play cognitive games	4.08
	Student solve problem	4.25
	Make sentence from words given	4.16
	See picture left to right	4.25
	Lining left to right	4.25
	Write arphabets	4.41
	Lines drawing	4.45
	Do radiness excercies	4.45
	Drawing picture from lines	4.33
	Complete picture	4.25
	Paper or serap materials patching	4.08
	Origami	4.08
	Dough or clay molding	4.41
	blocks playing	4.41
	Play jigsaw	4.33
Medium High	Student select activities	3.91
	Tell the Requirement and felling	3.75
	Distinguish Sound	3.91
	To drop Color	3.66
	Browing Color	3.83
	Folding Color	3.66
	Devise scrap Materials	3.66
	Role playing	3.58
Medium	Role play with toys	3.60
	Selecting activities in laming centers	3.33
	Crush paper	3.16
	Printing with scrap materials	3.41
	Elap color	3.16
	finger Painting	3.41
	Sand and clay play	3.41
Medium low	Embroider materials	2.75
low	-	
lower	Made picture form thread	1.91
	Weaving	1.91
lowest	Stencil paint	1.41
	Sewing	1.25

ของเด็ก พบว่า กิจกรรมที่ครูจัดมีความสัมพันธ์กับความ
คิดสร้างสรรค์ของเด็ก 17 กิจกรรม (Table 5)
กิจกรรมที่ครูจัดมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของเด็ก 7
กิจกรรม (Table 6)

วิจารณ์และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ
คะแนนความคิดสร้างสรรค์ คะแนนความพร้อมระหว่าง
นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลของรัฐกับของเอกชน พบว่า
เด็กในโรงเรียนรัฐบาลมีคะแนนความคิดละเอียดลออ
สูงกว่าโรงเรียนเอกชนอย่างเห็นได้ชัด กิจกรรมที่โรงเรียน
รัฐบาลจัดมากกว่าโรงเรียนของเอกชน เป็นกิจกรรมการ
แสดงบทบาทสมมุติ และกิจกรรมร้อยวัสดุต่างๆ ที่ครูใน
โรงเรียนของรัฐบาลใช้ในการสอนนั้น สามารถส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดด้านละเอียดลออได้ดี
กว่ากิจกรรมอื่นๆ ในเรื่องการจัดกิจกรรมนั้นเป็นเรื่องที่
น่าจะหันมาสนใจกันให้มาก โดยเฉพาะน่าจะได้นำมาศึกษา
โดยใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เพราะถ้าครูจัดกิจกรรมที่
ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น จะทำให้เด็กได้รับ
ประโยชน์มากขึ้น ดังที่ William (1970) ได้กล่าวว่า
การสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จะต้องสอนอย่าง
ต่อเนื่องกันไปเป็นลำดับ ซึ่งได้แก่ การจัดกิจกรรมต่างๆ
และปรับปรุงสภาพสภาพแวดล้อมด้วย ในด้านสภาพ
การเรียนการสอนนั้น ถ้าครูได้เปลี่ยนแปลงวิธีสอน จัด
สภาพการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบใหม่ทุกวัน
มีกิจกรรมที่แปลกไปจากเดิมที่นักเรียนสามารถเลือก
ตามความสนใจของตนได้เองยิ่งจะช่วยส่งเสริมยิ่งขึ้น
อย่างไรก็ดีแสดงว่าโรงเรียนรัฐบาลมีแนวโน้มว่า จะเห็นความ
สำคัญเรื่องนี้มากกว่าโรงเรียนราษฎร์ จากการสังเกตพบว่า
มีโรงเรียนราษฎร์บางโรง จัดกิจกรรมได้ดีเท่าๆ กับโรงเรียน
รัฐบาล แต่ยังมีโรงเรียนราษฎร์อีกเป็นจำนวนมากที่ไม่
สนใจในเรื่องนี้ จำนวนของโรงเรียนราษฎร์ในประเทศนั้น
มีมากกว่าโรงเรียนรัฐบาลอยู่แล้ว ถ้าไม่หันมาสนใจใน
เรื่องนี้เด็กของเราจะเสียโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์ที่
ดีต่อไป

ในเรื่องความสัมพันธ์ของกิจกรรมที่ครูจัดให้กับเด็ก

Table 2 Differential Statistic of Creative Thinking Scores and Radiness Scores Between Government School and Private School

	Mean		t	Degree of Freedom	2 - Tail Prob.
	Government	Private			
	9	3			
Creative thinking	38.09	26.36	1.31	10	0.219
Original	11.21	7.56	1.33	10	0.215
Fluency	20.82	13.35	1.74	10	0.112
Elaboration	8.55	4.58	3.05	10	0.012 *
Radiness	33.81	30.65	1.18	10	0.266

* Significance 0.05 level

Table 3 Differential Statistic Between Teaching Activities in Government School and Private School

Activities	t	Degree of Freedom	2 - Tail Prob.
Role Playing	3.33	10	0.008 *
Embroider Materials	2.66	10	0.024 *

* Significance 0.05 level

กับความคิดสร้างสรรค์และความพร้อมของเด็ก พบว่า กิจกรรมที่ครูจัดให้เด็กมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กถึง 17 กิจกรรม และความพร้อม 7 กิจกรรม (Table 5-6) แสดงว่าการจัดกิจกรรมของครูมีผลต่อคะแนนความพร้อมและความคิดสร้างสรรค์แน่นอน กิจกรรมที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ส่วนใหญ่ จะเป็นกิจกรรมที่เด็กสามารถทำตามความสนใจของเด็กเอง และกิจกรรมที่ให้เด็กใช้ความคิดอย่างอิสระ ส่งเสริมให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเองกระทำการต่างๆ ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการของเขาเอง เช่น การให้เด็กอภิปรายร่วมกับครู การให้เด็กเล่าเรื่องต่างๆ การให้เด็กเล่นเกมที่ใช้ความคิด การที่ครูตั้งปัญหาให้เด็กแก้ การให้เด็กแสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น นอกจากนี้ กิจกรรมทางศิลปะยังมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อย่างเห็นได้ชัดด้วย เพราะเป็นกิจกรรมที่สามารถให้เด็กได้แสดงความคิดต่างๆ ออกมาได้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมวาดภาพตามใจชอบ การปะกระดาษ หรือเศษวัสดุต่างๆ

Table 4 Differential Mean of Activities Between Government and Private School

Activities	Mean	
	Government	Private
Role Playing	4.66	3.22
Embroider Materials	4.33	2.22

การฉีกหรือตัดกระดาษเป็นรูปต่างๆ การพิมพ์ภาพจากเศษวัสดุ การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ เป็นต้น

Roger ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ บรรยากาศที่เต็มไปด้วยการยอมรับ การกระตุ้นให้แสดงความคิดอย่างอิสระ Smith and Heldreth เน้นถึงการเปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยเฉพาะบรรยากาศในห้องเรียน และโรงเรียนที่ทำให้เด็กสามารถแสดงความคิดใหม่ๆ แปลกๆ ของตนได้เต็มที่ Gale กล่าวว่า กิจกรรมที่เด็กสามารถแสดงความสามารถทางสร้างสรรค์นั้น มีอยู่แทบ

Table 5 Correlations Between Teaching Activities and Creative Thinking Score

Activities	r	p
1. Discussion	.7559	.004 **
2. Telling Stories	.5849	.046 *
3. Play Cognitive Games	.6955	.012 *
4. Role Playing	.5858	.045 *
5. Student Solve Problem	.6924	.013 *
6. Lines drawing	.6122	.045 *
7. Free Drawing and Painting	.6932	.012 *
8. Complete Picture	.6571	.020 *
9. Paper or Scrap Materials Patching	.5772	.049 *
10. Cutting Paper	.7129	.009 *
11. Printing with scrap Materials	.5753	.050 *
12. Embroider Materials	.7157	.009 **
13. Devise scrap Materials	.5936	.042 *
14. Roles play with toys	.7049	.010 **
15. Play jigsaw	.6837	.014 *
16. Play same and difference games	.8345	.001 **
17. Play relationship games	.8016	.002 **

** Significance 0.01 level

* Significance 0.05 level

Table 6 Correlations Between Teaching Activities and Radiness Scores.

Activities	r	p
1. Student select activities	.5782	.049 *
2. Selecting activities in learning Center	.6123	.034 *
3. Lines drawing	.5968	.050 *
4. Lines drawing	.5652	.005 **
5. Role playing	.5383	.046 *
6. Play same and different games	.6211	.031 *
7. Play relationship games	.8016	.002 **

** Significance 0.01 level

* Significance 0.05 level

ทุกกิจกรรมที่จัดสอนในหลักสูตร เป็นต้นว่า กิจกรรมด้านศิลปะ การประดิษฐ์ กิจกรรมทางภาษา การเล่านิทาน การประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ และการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ กิจกรรมการเล่นเกมส์ต่างๆ ซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถทางสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี (อารี, 2528)

สภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ควรจะได้มีการจัดบรรยากาศและการเลือกกิจกรรมที่จะนำมาให้เด็กทำเป็นอย่างดี Kohl (1972) เสนอแนะว่าครูควรคิดเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการสอนใหม่ซึ่งจากเดิมเคยให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามคำแนะนำของครู มาเป็นให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมทำตามความสนใจของนักเรียนเอง และควรจะทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างจริงจังไม่ใช่ทำวันนี้และพรุ่งนี้เลิกทำ William (1970) ได้เสนอว่า ครูควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมต่างๆ ตลอดจนทำความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์และระดับในการแสดงออกของเด็ก เน้นความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่ยั่ววย และกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกกล้าคิดกล้าทำจะทำให้ความคิดสร้างสรรค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกิจกรรมที่ครูจัดกับคะแนนความพร้อม มีกิจกรรมที่สัมพันธ์กับความพร้อม 7 กิจกรรมนั้น ย่อมทำให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมของครูนั้นมีผลต่อความพร้อมของเด็กอย่างแน่นอน กิจกรรมที่สัมพันธ์กับความพร้อมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเด็กในเรื่องความพร้อมได้ เช่น การให้เด็กเลือกกิจกรรมในแต่ละวันทำเอง การเข้าทำกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ จะส่งผลให้เด็กพร้อมได้เร็วขึ้น เช่นเดียวกับที่จินตนา (2526) ได้เสนอแนะว่าได้การเตรียมเด็กให้พร้อมนั้น ครูควรต้องเตรียมหาอุปกรณ์เพื่อให้เด็กได้หาความรู้ได้เอง ให้สนองความต้องการของเด็กแต่ละคน เช่น กระดาษดินสอสีหนังสือ ของเล่นต่างๆ จะช่วยให้เด็กได้ประสบการณ์กว้างขวางขึ้น

นอกจากนั้น การเล่นต่างๆ เช่น การเล่นสมมุติ เป็นการฝึกความพร้อมทางภาษาได้เป็นอย่างดีการเล่นเกมภาพเหมือน หรือหาความสัมพันธ์ของภาพ จะช่วยให้เด็กสามารถแยกแยะและสังเกตความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการอ่านนั่นเอง (ทิพย์สุดา 2523) จากงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528) พบว่า การที่ให้เด็กได้เข้าเรียนในโรงเรียนหรือศูนย์ เด็กสามารถทำให้ความพร้อมของเด็กดีขึ้นกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียน ดังนั้น เราจึงควรจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อฝึกให้เด็กมีความพร้อมมากขึ้น เพื่อที่จะเตรียมเด็ก

ให้เรียนในระดับประถมอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะความพร้อมทำให้การเรียนรู้สิ่งต่างๆ ของเด็กบังเกิดผลสำเร็จได้ (พรณี 2522) โดยเฉพาะทางด้านการอ่านและเขียน ถ้าเด็กขาดความพร้อม เด็กก็ไม่สามารถเรียน อ่าน เขียนได้ ประสพผลสำเร็จ (ประไพพรรณ 2528) ถ้าครูไม่ฉวยโอกาสในช่วงที่สอนได้ละเลยต่อช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะสอน ก็จะทำให้เด็กไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร (พรณี, 2522)

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา หมู่ผึ้ง. 2526. *การอบรมดูแลเด็ก*. วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี 92 น.
- ทิพย์สุดา นิลนินธพ. 2523. *เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน*. *ชมรมไทยอิสราเอล*, กรุงเทพฯ. 130 น.
- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. 2528. *จิตวิทยาเด็ก*. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. 183 น.
- พรณี ชูทัย. 2522. *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. วรวิดิการพิมพ์. กรุงเทพฯ. 264 น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528. *โครงการวิจัยประสิทธิภาพของการจัดบริการสำหรับเด็กปฐมวัย*. ศรีเดชา, กรุงเทพฯ. 694 น.
- อารี รังสินันท์. 2528. *ความคิดสร้างสรรค์*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ. 205 น.
- Kohl, H.R. 1972. *The Open Classroom*. Review, New York. 129 p.
- Torrance, E.P. 1965. *Rewarding Creative Behavior*. Englewood Printice Hall, Englewood Cliffs. N.J. 174 p.
- William F.E. 1970. *Classroom Ideas for Encouraging Thinking and Felling*. D.O.K. Publishing Co., New York. 310 p.